

*М*олқыны жағалауды жаққа сабап,

Қайықты қағып ойнап,
тасты жалап.

Жігері сыймағандай өз бойына,
Торайғыр көлі жатыр күміс табак.

Амангелді ағаның өлеңі. Кіндік қаны тамған ауылының өсем табиғатын тілінен бал тамызып жырға қосқан. Тұған жер әманда ыстық. Сұлтанмахмұт Торайғыров атындағы ауыл, перзенті Амангелді ағаға қалай ыстық болса, отарқалықтарға да солай ыстық. Араға бірталай жыл салып Әбекенің өспөнген жеріне табан тірегенімізде, көз алдымызды жақпар тасты, ну қарағайлы тау, айнадай жарқыраған айданың көл жарқ етті. Ұстазымыз Амангелді ағаның ізі сайрап жатқан киелі мекен. Жаз ішінде Әбекен өзі бас болып редакция ұжымын тұған ауылына тынығуға сан мөрте алып барған. Сұлтанмахмұт бейтінен төү етіп, тау-тас кезіп, Найзатастың бауырында

жетекшісі Фабдұлмәлік Үбырай мен кітапханашы Алмагүл Қожабергенова кемегінтигізгенін айтқа кету лөзім. Алдағы уақытта осы ауылда мұражай ашылады, сол кезде мүйіс сонда көшіріледі. Тағы бір атап әтерлік жайт, Амангелді аға алашшыл ақын Сұлтанмахмұттың елге үлгі етіп жүрүші еді, енді ұстазымыз жайлы біраз дерек Сұлтанмахмұттың музейіне орналастырылды.

Рухани-мәдени іс-шараны «Отарқа» газеті редакторы, ақын Жанаргүл Қадырова мен өнерлі азамат Қуаныш Бәтенов жүргізді.

- Қазағы үшін белін бекем буылты,
Қалам алып, сөз өнерін қуылты.
Торайғырдың тастулөгі атанаған,
Бұл өнірде Қантарбаев туылты, -
деп бастаган Қуаныштың сөзін ақын Жанаргүл:

- Еңбек еткен үлт мүддесі жолында,
«Отарқадай» мұра тастап соңына.
Қантарбаев мектебі деп аталды,
Шөкірттері қалам алған қолына, -

A.Қантарбаевқа арналған мүйісте

Біз Қантарбаев мектебіненбіз!

естелік суретке түскен дәуренді күндер көніл түкпірінен қалқып шыға келді.

- Басы ушкір, тұстігі еңкіш, көл жағы тік,

Тасын құша өсіпті қына мен мұк.

Төрістіктен басына шықпақ түгіл, Төрт-бес метр өрмелуе қиямет жүк, - деп, «Сәкен шыңы» елеңін оқыған ақын ағамызың даусы саңылдаң құлақта қайта жеткендей...

Сол Сәкен шыңындағы асқақ Амангелді ағаның өмірден өткеніне 3 жылдан асып кетті. Бұл жолғы сапарда арамызда болмағанымен, рухы бірге еді. «Біз Қантарбаев мектебіненбіз!» атты мәдени-рухани шараны өткізудегі мақсат та ауылдастары алдында асыл азамат жайлы салиқалы әңгіме өрбітіп, артына қалдығран өдеби мұрасын насиҳаттау болатын.

Жергілікті мәдениет үйіне жиылған қауым өүелі Амангелді Қантарбаевтың өмір жолы, қызметінен сыр шертетін мүйістің ашылу рәсіміне қатысты.

Кек лентаны Екібастұз қаласының Құрметті азаматы Болат қажы Әбенов пен Амангелді ағаның баласы Таңнұр бауырымыз қиған соң, үлкен-кіші фотосуреттерді, қаламгердің жеке заттарын тамашалады. Мұнда қойылған жәдігерлердің бір белігін марқұмның жары Мәктай апа ұсынып, көркемдеп-безендіруге клубтың көркемдік

деп іліп өкетті.

Сахна төріне көтерілген Ақбеттаудың абызы Зекебай Солтанбаев ақсақал ұлағатты сезімен жүртты үйитты.

- Жүргегін ақындық жалын шарпыған Амангелді көз алдында ер жетті, еліне қызмет етті. Үміт артқан інім еді, сол үмітті ақтады. Жаратылсыз ерекше, батыл, айбарлы, отты еді. Сарыарқаны отты өнірге айналдырып, «Отарқа» газетін ашып, парызын етеді. Сейтіп, қадір-қасиетінің басым шағында өмірден өтті. Соңында журналист Амангелдінің үлгісі қалды. Оның жазу, ойлау, жеткізу машығын шәкірттері Жассерік, Жанаарғұл, Айнұр мен Даиріяның жазған-сызғанынан қарақты көз кере алады, - деп, Зекебай ақсақал тереңнен толғай сөйлемеді.

Амангелді аға көзі тірісінде қарияны ерекше қадір тұтты. Екеуінің арасындағы татымды әңгіме, жарасымды өзіл-қалжынды естіген, көрген соң айтып отырмыз. Әкесі бағалай білгенді - баласы да бағалай біледі. Таңнұр Қантарбаев әүлет атынан абыз атасың иығына зерлі шапан жапты.

Екібастұз қаласының Құрметті азаматы, «Құрмет» орденінің иегері,

Кешті әсем аймен арлекен Альмира Қабдылхакім, Ләззат Шушаева, Гүлмира Алданова, Әлия Нұрбаева (солдан оңда қарай)

ұлағатты үстаз Жеңіс апай Мейірманды Амангелді ағамен үлт мұддесі табыстырып, күш біркітіре сол жолда табанды курс жүргізгені мәлім. Жеңіс апай өз сезінде Қантарбаев мұрасын насиҳаттауға мән берілуі керектігіне назар аударды. Осьдан соң әнші Ләззат Шушаева «Ана туралы жыр» әнін шырқады. Бұл әннің сезін Амангелді

ғанын жоғарыда айттық. Жүзеге асырылатын бірқатар іс-шара кезегін күтіп тұр.

- Алл, алл басқан, алл басқан, Арабы торым сен едің.

Жазылы алтын, қол кескен,

Алдаспаным сен едің, - депті би Темірге айтқан топғауында әйгілі Шалқиіз жырау.

ага Павлодар педучилищесінде оқып жүргенінде жазыпты. «Ақ тілекті, Пәк жүректі. Сағындым гой, Анаңды - бәйтеректі» деп, өмірден өткен аласын сағынғанында домбыра шертіп, ыңылданап айтып отырады екен. Эсерлі кешке Ақкөл-Жайылмадан келген орденді ардагер үстаз, марқұмның жолдасы Сәмет Зайырбаев естелік сезінде осылай деді.

Қайран өмір-ай! Сол бір шақта Амангелді аға аласын аңсал, сағынышы жүрегінен жыр болып төгілсе, бүгін біз Амангелді ағаның өзін сағынып жүрміз...

- Сағыныш бол көнілді торлаңыз бір, Соңындағы біз бірақ жолдамыз нұр. Уықтарын өзіңіз шашып кеткен, Ортамызда «Отарқа» ордамыз тұр, - деп, әйтпегендеге шәкірті Жанаарғул ақын жыр жазар ма?!

Содан соң қарыз бен парыз бар. Бұл орайда да бірқыдыру жұмыс жасал-

Амангелді ағамыз да ақиқаттың жоқтаушысы болған, тіліп түсер алдаспан еді ғой. «Қазақстанның Құрметті журналисі» Амангелді Қантарбаев үрдісі үзілмесін дег марқұмның отбасы үш жылдан бері «Наркескен» журналистік байқауын жариялад келеді. Осы жолы сол байқау жүлдегерлері қаламгердің туған ауылында марапатталды. Бірінші орынды «Сарыарқа самалы» газетінің журналисі Мұрат Аяғанов «Қосым жайлар ақиқат» танымдық мақаласы үшін иеленді. Екінші орын «Баянтау» газеті қызыметкері Еламан Қабдыләшімге «Екібастұз – есімді алған елең» мақаласы үшін бұйырды. Үшінші орын «Отарқа» газеті тілшісі Оралхан Қожановқа «Көмірлі өнірдің көнілді өмірі үзілмесін» мақаласы үшін үйғарылды. Сонымен бірге, Фархат Әміренов («Сарыарқа самалы»), Манар Ерботина («Богатырь Көмір» ЖШС-і) және Әсем Орынтаеваға («Отарқа») ынталандыру сыйлықтары тапсырылды. Дипломдар мен ақшалай сыйлықтарды Амангелді Қантарбаевтың немерелері Әкбар, Азат, Әмір және «Екібастұз дауысы – ақпараттық орталығы» ЖШС-і директо-

ры Айнұр Мейрамова табыс етті.

Ерейментаулық ақын Сайлау Жылқыбаев пен танымал ақын Сайлау Байбосын толғай сейлеп, арнау елеңдерін оқыды. «Амангелді ағаны сырттай білгеніммен, дидарласқан жоқ едім. Бүгінгі кеш үлтжанды азаматтың болмыс-бітімін жарқыратып ашып көрсетті. Жақсыны тани түскенге не жетсін!» - деген ерейментаулық қонақтың сөзі мәдени-рухани кештің мақсатына жеткенін айғақтаса керек.

Айтпақшы, С.Торайғыров атындағы мектептің шәкірттері Амангелді ағаның елеңдерін жатқа оқыды. Мектеп мұғалімдері Гүлмира Өміржанқызы мен Әсем Шарапиденқызы енді жыл сайын «Қантарбаев оқуларын» үйімдастыруға иет етіп отыр.

Рұхани-мәдени кеште «Атамұра» әншілері Гүлмира Алданова, Альмира Қабдылхакім, әнші ұстаз Шолпан Тоқажанова және қызы Элия Нұрбаева әннен шашу шашты. Сонында ардагер ұстаз Шолпан Жақыпова ауылдастары атынан іс-шараны үйімдастырушыларға алғыс айтты. Біз өз тарағымыздан қолдау көрсеткен Торайғыр ауылы әкімі Арғын

Абраров пен клуб менгерушісі Бикен Нұрғожинаға, сонымен қатар, С.Торайғыров атындағы мемориалдық музей басшысы Нагима Серікбаеваға ризалық білдіреміз.

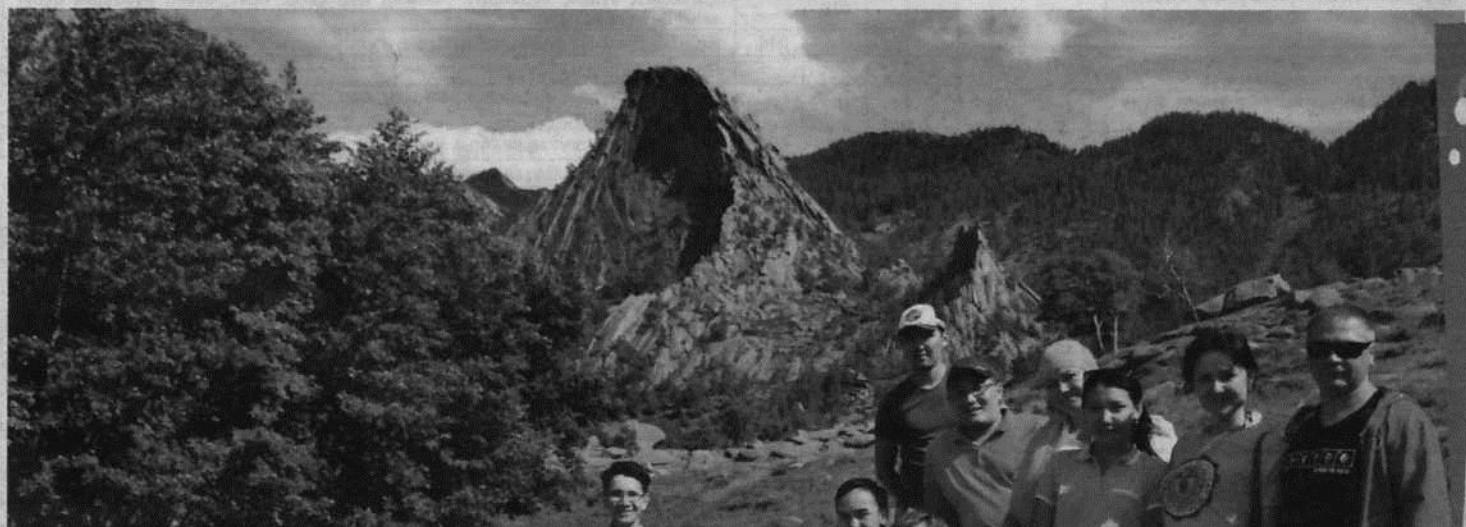
«Адам үрпағымен мың жасайды» деген емес пе. Амангелді ағаның отбасы ата-баба жолымен ас беріп, құран бағыштатты.

... «Алаш туы астында, біз алаштың баласы...» деген асқақ арманды Султанмахмұттың жиырма жеті жасында демі үзіліп еді. Сүлтанмахмұт жетпеген мұратқа қазақ баласы жеткелі жиырма алтының жылға кетті. Амангелді аға көрсеткен жолмен біз де Алаш ақыны кесенесінде болып, тәу еттік. Тау бәктерінде мәжіліс құрып, дарынды жас ақындар Ерболат Әміренов, Еламан Қабдыләшім мен Еламан Төлеутай кезек-кезек жалынды жыр оқыды. Сүлтанмахмұт дәнін сепкен, Амангелді ағалар мөпелеп, баптаған жеміс - жас өркен, бұлар, алаштың үміті. Қазақ осылай көркейді, көркейе де бермек!

Жассерік СӘДУАҚАС,
Торайғыр ауылы

Зекебай Солтанбаев

«Отарқа»
газетінің редакция-
сы осы сапарга көлік
усынған кәсіпкер
Орынбасар Алеев-
ке, сонымен қатар,
Мәшінүр Жүсіп және
Торайғыр ауылдарын-
да откен кештерімізді
әнмен әрлең,
музыкалық жабдықпен
қамтамасыз еткен

Суреттерді түсірген: Е.Қабдыләшім, Б.Мәукілова